

# Rigsdagstidende.

1851. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 372.

Anden Session.

96de Møde.

Lørdagen den 22de Februar.

(Fortsat.)

**Mowier** (forts.): Ja, naar man paa den ene Side erindrer den i Grundloven hjemlede Praxis, at det almindelige Salgs-Forbud kan paa Ansøgning ventes hævet ved Bevilling, og man paa den anden Side har Bestemmelsen i Grundlovens § 98 for Die, om at de nu bestaaende Lehn og andre Fideicommissgodser skulle overgaae til fri Eendom, saa er det næsten en Modsigelse, at ville fastholde de særegne Clausuler, som gaae ud paa, at en Fideicommissbesidder, ved blot at ansøge om en saadan Bevilling, skulde forbyde sin Ret til at forblive i Besiddelse af Fideicommisset. Det vilde dog virkelig være en Urimelighed, at ved alle andre Fideicommissgodser, med Hensyn til hvilke det almindelige Forbud imod Afhændelse af Bøndergods fra Fideicommisset ogsaa har sin Anvendelse, skulde Besidderne kunne løses fra dette Forbud og ved Bevilling erholde Afgang til at sælge Fæstegodset til Selveiendom; men netop i de enkelte i Lovudkastet omhandlede Tilfælde, hvor hiin særegne Clausul i Cessionen var tilføjet ved Siden af det almindelige Forbud, skulde Fideicommissbesidderne være udelukkede fra at kunne erhverve Bevilling til Bøndergodsets Afhændelse, og Bønderne paa disse Godser være afspærret Agangen til at blive Selveiere. Et heller tør det paa nogen Maade forudsættes, at den her omhandlede Clausul specielt skulde have Hensyn til Fæsternes Interesse; hvad der ligger til Grund derfor, er Dnsket om, for bestandigt at sammenholde Fideicommissgodset, og der sigtes saaledes nærmest til selve den fideicommissberettigede Familjes Interesse. Jeg troer heller ikke, at det var ganske rigtigt, naar den af de

arede Forslagsstillere, som først havde Ordet, bebrejdede Lovudkastet, at det alene skulde være til Fordeel for Fideicommissbesidderne; nei, det er sandelig ogsaa til Fordeel for Fæsterne, saavist som det kan siges, at Fæsterne kunne have Interesse i at blive Selveiere. Iøvrigt kan det og forsiene at udhæves, at den særegne Clausul, hvorom her er Tale, har, nærmere beseet, en langt mindre practiff Betydning, end den ved første Diekast kunde synes at have. Det er nemlig uden Tvivl fuldkommen rigtigt, naar det i de Lovudkastet ledsagende Motiver er bemærket, at en saadan Clausul ikke vilde kunne bringes til Anvendelse imod den paa gjældende Besidder, som, efter derom indgiven Ansøgning, havde erholdt allerhøieste Bevilling til at foretage den ansøgte Afhændelse; thi Virkningen af hiin Clausul maatte ganske vist ansees hævet ved den meddelte kongelige Bevilling. Der bliver altsaa kun de Tilfælde tilbage, hvor enten en indgiven Ansøgning om Tilladelse til at sælge Bøndergods fra Fideicommisset blev afflaaet, eller hvor den Successionsberettigede allerede i Mellemtiden mellem Ansøgningens Indgivelse og Bevillingens Udfærdigelse anlagte Sogsmaal imod Besidderne til Forbrydelse af Fideicommisset. Men hvad det Første angaaer, da betyder det i Virkeligheden ikke meget; thi man seer jo let, at en Fideicommissbesidder, der onskede Bevilling til at afhænde Bøndergodset, slet ikke behøvede at udsætte sig for den Chance, at hans Ansøgning kunde blive afflaaet; han havde jo den meget simple Udvei, foreløbigen at indgive Forespørgsel om, hvorvidt en saadan Ansøgning som den, han agtede at indgive, kunde ventes bevilget. Det sees nemlig ikke, hvorfor vedkommende Ministerium skulde nægte at give ham Besked herpaa; og, hvis han da fik et bekræftende Svar, og han derefter indgav sin An-